

Six degrees of separation

(Sis graus de separació)

Autor: John Guare

Traductor: Jordi Fité (no editat)

Any de redacció: 1990

Com trobar-la: Mecanoscrit, l'Obrador de la Sala Beckett

Personatges: Tres personatges principals (Paul, Flan i Louisa) i d'altres més o menys secundaris (15 en total), algun d'ells amb presència simbòlica, però que ajuden puntualment al desenvolupament de la trama.

Espai: L'acció transcorre principalment en un pis de l'Upper East Side de Manhattan.

Temps: Finals del segle xx

Sinopsi: Un matrimoni de la classe alta novaïorquesa ens explica la seva «gran» anècdota: com han estat enganyats per un jove aparentment educat i encantador que es fa passar pel fill de Sidney Poitier. El marxant d'art Flanders Kittredge i la seva dona Louisa fan de fil conductor, i amb la intervenció estel·lar de l'estafador, i a base de *flashbacks* i personatges secundaris que apareixen com a exhalacions a escena, l'obra explica la història de Paul, un noi del carrer que nit rere nit busca una mica de calidesa i d'amor a l'Upper East Side de Manhattan, amb un engany que és per definició efímer.

La burgesia de Nova York enfrontada a un estafador de guant blanc i cor tendre. Un joc d'enganys i de personalitats usurpades. I un delictes menor producte de la necessitat compulsiva de ser un altre i fer-se estimar. Quan els enganys, però, porten a situacions límit, la broma es converteix en problema i la sort d'un «sense nom» corre un risc seriós: el de l'anonimat, el desemparament, l'oblit al calabós. Mentrestant, als pisos amb vistes a Central Park, amb porter i bústies de cognoms més o menys il·lustres, tot torna a la normalitat.

(Pausa.23) Fitxer

Comentari: Guare es va inspirar en la història de David Hampton, que als 19 anys va estafar —de la mateixa manera que el nostre protagonista— un selecte grup de burgesos de Nova York, l'any 1983. Amb l'excepció que Hampton sí que robava de les seves cases d'acollida. «L'estafador de burgesos» va complir condemna, però l'any 1992 va demanar als tribunals una indemnització de 100 milions de dòlars a l'autor del text, al productor de l'obra (Bernard Gersten), a l'editorial que l'havia publicat (Random House) i a la productora cinematogràfica MGM, per drets d'imatge. La demanda va ser arxivada, però el cas va causar cert rebombori a principis dels noranta.

L'obra, amb un ritme àgil i en clau d'alta comèdia, està farcida de referents literaris i artístics: des de Kandinski fins a J. D. Salinger i el seu *El vigilant en el camp de sègol*, citant de passada Jung, Txèkhov i Beckett, per parlar de la paràlisi emocional i intel·lectual i de la mort de la imaginació. En definitiva, reflexions sobre la dificultat d'enfrontar-nos a nosaltres mateixos concentrades en un parell de monòlegs, que no són sinó el contrapunt d'un text de rèpliques picades, sarcasmes constants i escepticismes més aviat ingenus. Un text que per ell mateix explica el que en alguns moments explicita.

Els graus de separació del títol fan referència a la creença o a la llegenda (urbana o no, tant se val) que tots els habitants del planeta estem connectats a través de només sis persones (com a màxim). Des de la ingenuïtat de la Louisa Kittredge, Guare torna a presentar-nos afilades paradoxes: «Sis persones. És un pensament molt profund. Veure com cada persona és una porta nova, que s'obre cap a altres mons [...] Però troba les sis persones adequades...». La teoria no deixa de ser significativa en un context on les relacions paternofilials vénen presentades, a grans trets, com si estiguessin marcades per una profunda distància i desconfiança.

Guare aprofita els personatges segurs d'ells mateixos i un punt estereotipats per dibuixar, de fons, altres temes, com l'art vist pura-

(Pausa.23) Fitxer

ment com a negoci, la necessitat de l'altre i la inutilitat de les bones intencions en un món on compta, més que res, de qui ets amic i quin és el teu cognom. Tot plegat acaba de definir la mirada lúcida de Guare sobre la societat contemporània, tan pagada de si mateixa.

Nascut a Nova York el 1938, John Guare és també guionista, i com a dramaturg no és especialment prolífic. Algunes de les seves obres més recents són *Lydie Breeze* (1982) i *Moon Under Miami* (1995). Amb *Six degrees of separation* (1990) va guanyar el New York Drama Critics Circle Award. Les seves obres estan plenes de situacions un punt rocambolesques, d'altres dosis d'imaginació i d'un toc de desencant vital, de pèrdua de fe en l'espècie humana. Tot i així, com passa en aquest text, Guare no és implacablement crític amb els seus personatges, sinó que d'alguna manera celebra la seva fragilitat amb un punt d'humor i tendresa.

Six degrees of separation es va estrenar a Nova York el 1990, i dos anys després arribava a Londres, al Royal Court Theatre, d'on va passar al Comedy Theatre. Fred Schepisi en va dirigir la versió cinematogràfica el 1993.

Anna Pérez